

Afgiften er paalagt alle Ejendomme, hvis Værdi forøges ved Baner, uden Hensyn til, om Ejendommenes Ejere have nogen Andel i Banens Anlæg eller ej. Dette forekommer mig ikke at være retfærdigt, det kan aabne Vej for aabenbare Uretfærdigheder. Naar en Mand har anvendt Tid, Arbejde, Kapital for at skaffe en Bane til Stede, det er lykkedes ham, og han saa skal betale den Fordel, som Banen bringer hans Ejendom, er det virkelig ikke retfærdigt. Den, der kommer sovende til en Bane, med ham er det noget andet, men at ramme den, hvis Arbejde og maaske Kapitaludlæg allerede sidder i Banen, med en Værdistigningsskat, er uretfærdigt. Dette tager Lovforslaget ikke Hensyn til, men jeg tror, det vil være nødvendigt, at der tages noget Hensyn dertil.

Men saa er der dette, som blev berørt af det ærede Medlem for Ringsted (Zahle) med stor Ret, og som jeg vil berøre maaske i en lidt anden Belysning. Lovforslaget gaar ud paa at tage en Afgift af Salgsværdiens Stigning. Det staar i Lovforslaget, det staar meget udtrykkeligt i Lovforslagets Motiver, og det blev i Dag understreget af den højtærede Minister i hans Foredrag, at det er *Salgsværdien*, hvis Stigning man vil tage Halvdelen af. Men naar dette er Tilfældet, saa er den rette Vej jo den, som Forbilledet, nemlig Slangstrup Banen, er gaaet, men som man her gaar bort fra. Ved Slangstrupbanen tager man Halvdelen af Værdistigningen, naar Salg indtræffer, her derimod vil man tage en Del af en Værdistigning straks, uagtet ingen Værdiforøgelse er indtraadt, men først indtræder, naar der bliver solgt. Dette Spørgsmaal om Jordrente og Jordbeskatning og alt dette er ikke berørt ved Lovforslaget. Lovforslaget gaar kun ud paa at lægge en Afgift paa en Værdistigning, og denne Værdistigning er efter Lovforslaget selv en Stigning af *Salgsværdien*. Men denne Salgsværdi fremkommer ikke, før Salg indtræder. Efter Lovforslaget kan en Mand komme til, meget uretfærdigt, at blive berøvet Halvdelen af en Fordel, som slet ikke er tilført ham. Det forekommer mig at være umuligt at gennemføre Værdistigningsskatten paa den Maade. Der maa absolut en Begrænsning her. Hvilken det skal være, maa de, som beskæftige sig med Lovforslaget i Udvalget, nærmere tage under Overvejelse.

Jeg vil hertil ogsaa gøre den Bemærkning, at Lovforslaget indeholder den for en Skattelov ganske ekstraordinære Be-

stemmelse, at det overlades til Ministeriet at træffe de nærmere Bestemmelser, ikke alene for Skattens Opkrævning — det kan være i sin Orden —, men ogsaa for Skattens Fastsættelse. Men Reglerne for Skattens Fastsættelse ere saa aldeles afgjort et Lovgivningsomraade og ikke noget, man skal overlade til Ministeriet. Dette viser kun, at den højtærede Minister, hvad jeg ikke undrer mig over, føler sig i selve sit Forslag meget famlende og ingenlunde tror at have fundet det fuldkomne eller tilstrækkelige her, men at han haaber ved nærmere Overvejelse og ved en Bemyndigelse, der gives ham til her at handle paa Lovgivningsmagtens Vegne, at kunne naa at fastsætte det rigtige senere. Men det er en Fremgangsmaade, som jeg ikke finder tiltalende.

Det er imidlertid ikke alene dette, at den Værdistigningsafgift, som paalægges her, vil virke uretfærdigt i flere Tilfælde, og at Forslaget er ufuldkomment og endnu ikke gennemtænkt og gennemarbejdet. Men som denne Medaille har en Avers, der ses her, saaledes har den ogsaa en Revers, nemlig den, at naar Lovgivningen i visse Tilfælde tager Værdistigningsafgift hos en Mand paa Grund af en Stigning, der er tilført hans Ejendom ved en Lovgivningsforanstaltning, hører virkelig ogsaa dertil, at naar Lovgivningen ved en anden Lovgivningsforanstaltning eller maaske den samme Lovgivningsforanstaltning berøver en anden Beboer en Værdi, paatager Staten sig derved en Pligt til at give ham Erstatning derfor. Det er allerede nævnt af en foregaaende Taler med fuldstændig Ret, at denne Sag har to Sider. Gaar man til at tage Værdien i det ene Tilfælde, paatager man sig en Forpligtelse til at give Erstatning i det andet Tilfælde. Jeg tror ikke, man kan unddrage sig den Logik og det Retfærdighedskrav. Det vilde maaske medføre, at man i Stedet for at lade Værdistigningsafgiften gaa til dem, der have anlagt Banen, lod den gaa til en Værdiudligningsfond, hvoraf der kunde tages Erstatning til dem, hvem Lovgivningsmagten gjorde Skade. Saa fyldestgjorde man i alle Tilfælde for saa vidt Retfærdigheden. Men det er dog noget endnu umodent og uovervejet; det, som er det virkelige, er, at man ved de her foreliggende Bestemmelser vilde gøre et væsentligt Indgreb i de Rettigheder, Borgerne nu have. Jeg vilde derfor egentlig talt i Lighed med det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds (L. Rasmussen), som talte om